

megformált épülettést helyének kanyon neve. Az már az intézmény patinás történetéhez képest csupán apró (improvizatív kormányzati stílusra utaló) epizód, hogy mivel a pénzügyi tárca tavaly év végén a Nemzetgazdasági Minisztériumba olvadt, végül egy másik hivatal, a Belügyminisztérium költözött az épületbe. A funkcióváltás miatt szükségessé vált műszaki módosítások következtében a 2021-ben még 54 milliárdosra tervezett beruházás költsége az Átlátszó januári közlése szerint végül 69-re emelkedett. Úgy hallom, a reprezentatív termék nyilvánossá tételének (látogatásának) módján már gon-

dolkodnak. Előbb-utóbb mindenki meggyőződhet róla, hogy mind a tervezők, mind a kivitelezők gondos és igényes munkát végeztek. Ugyanakkor módunk lesz arról is véleményt nyilvánítani, hogy amikor annyi mindenre nincs erőforrás, megérte-e ennek erősen vitatható értékű épületnek a mégoly példás rendbehozatala.

---

A Fellner Sándor tervezte Pénzügyminisztérium (1904) rekonstrukciója. Tenterterv: **Kruppa Gábor**. Koordinátor: **PM-Tér6 Nonprofit Kft.** Rekonstrukciós koncepció, engedélyezési terv és az új épület: **Makrai Sándor, Vesztergom Adám**. Belsőépítész: **Baliga Kornél**. Kivitelező: **West Hungária Bau Kft., Garage Kft.**

*rol, rol*

Vásárhelyi Mária

## Függő függetlenek

213

Fájdalomtól megtört szívvel osztom meg szomorú tapasztalatomat, hogy Magyarországon a mindennapos tájékoztatás területén a független sajtó gyakorlatilag elesett. Az elmúlt egy év során a korábban politikailag függetlennek tekinthető médiában egyre inkább teret hódít az elfogult, pártos tájékoztatás, amelynek eszközei a kiegyensúlyozatlanság, az elhallgatás, a hírek eltorzítása, bizonyos események túlreprezentálása, esetenként egyes médiumok propagandaeszközként történő funkcionálása.

Ezek a jelenségek talán azon a napon kezdődtek, amikor a *HVG*-ben kitört a botrány amiatt, hogy az ismert bűnügyi újságíró, Dezső András egy rendőrségi jegyzőkönyvet tett közzé

a lapban arról, hogy Varga Judit és Magyar Péter családi konfliktusának megoldásához rendőrségi beavatkozásra volt szükség. A jegyzőkönyvből kiderült, hogy Magyar Péter megenyhedhetetlenül agresszívan lépett fel a feleségével és a rendőrökkel szemben, és ennek során több szabálysértést is elkövetett. Dezső András elmondta, hogy mielőtt megírta a történetet, több alkalommal próbált beszélni Magyar Péterrel, meghallgatni az ő verzióját a történetekről, eredménytelenül.

Az írás megjelenését követően a szerkesztőséget elárasztották az előfizetők és olvasók felháborodott – esetenként gyalázkodó – levelei és kommentjei, az előfizetés lemondá-

sával fenyegették a szerkesztőséget a közlés miatt, amely kedvezőtlen színben tünteti fel Magyar Pétert. A szerkesztőségben válsághelyzet alakult ki, értekezletet hívtak össze, a munkatársak egymásnak feszültek, aminek eredményeképpen négy vezető munkatárs – köztük Dezső András – távozott a laptól. Némileg sarkítva a helyzetet akár azt is mondhatnám, hogy a Magyar Péterről közölt, őt negatív színben feltüntető, de dokumentummal alátámasztott igaz hír szétverte a szerkesztőséget.

Ezt követte néhány nappal később Magyar Péter ATV-beli konfliktusa, ahol miután Rónai Egon műsorvezető Magyar Péter vádaskodására, mely szerint nem szólaltatják meg elég alkalommal a televízióban, Rónai Egon egy dossziét tett elé, amelyben tételesen fel volt sorolva, hogy hány alkalommal hívták meg különböző műsorokba. A dosszié átvételét követően Magyar feldúltan távozott a stúdióból, majd a szerkesztőség kommentfalát – a *HVG*-hez hasonlóan – elöntötték a felháborodott, fenyegető megjegyzések, a riporter és a többi műsorkészítő szidalmazása, amelyhez Magyar Péter is csatlakozott, és Facebook-oldalán listát tett közzé arról, hogy az ATV munkatársai közül kik tagjai a kisegyháznak, amely a televíziós csatornát üzemelteti. Bár utóbb ezért elnézést kért, de a történet nem érte el a liberális sajtó többi orgánumának ingerküszöbét.

Nem kéri ki magának – az önmagát függetlenként identifikáló sajtó – azt sem, hogy Magyar rendszeresen propagandamédiának nevezi, hazugsággal, torzítással vádolja az ellenzéki orgánumokat, valahányszor olyan közlemény jelenik meg ezekben, amely kritikusan, nem feltétlenül

kedvező színben tünteti fel a Tisza Párt vezetőjét.

Legutóbb országjárása során arról beszélt, hogy a független sajtó jóval gyakrabban tudósít Lázár János fórumairól, mint az ő eseményeiről. Kiemelte, hogy míg Lázár minden egyes alkalommal tíz cikkben szerepel, interjúkkal és címlapmegjelenésekkel, még akkor is, ha csak néhány tucat ember jelenik meg, addig a Tisza Párt többezres vidéki eseményeiről – akár mínusz két fokban, tízezer ember részvételével – egyetlen szó sem jelenik meg a független médiában. Ez az állítás bizonyíthatóan nem felel meg a valóságnak.

A történet nem úgy alakult, hogy a propagandamédián szocializálódott Magyar fokozatosan tudomásul vette a hitelesen és sokoldalúan tájékoztató szerkesztőségek szerepét, hanem a szerkesztőségek vették tudomásul: ha nem akarják, hogy legfontosabb bevételforrásaik, az előfizetések elapadjanak, akkor nem közölnek kritikus hangvételű írásokat, véleményeket a Tisza vezetőjéről. Mi több, esetenként jobb, ha az igazságot elhallgatják.

Állításom igazolására az elmúlt év néhány esetét idézném fel. Gyakorlatilag egyetlen hírportál sem számolt be arról, amikor Magyar Péter bejelentette, hogy kormányra kerülését követően célja a centrális erőtér kialakítása. Ezt a fogalmat először 2009-ben Orbán Viktor használta elhíresült kötcsei beszédében, amelyben részletesen felvázolta, hogyan képzei el az általa irányított ország működését. A centrális erőtér előképe a Horthy-korszakba nyúlik vissza, és nagyjából azt jelenti, hogy az ország politikai vezetése egyetlen, leválthatatlan párt kezében koncentrálódik, amely körül esélytelen szatellitként

keringenek a szélsőjobboldali és baloldali kis pártok, és minden erőforrás, a teljes intézményrendszer a centrális erőteret uraló párt kezében koncentrálódik. Kifejtette, hogy a politikai életben a hagyományos „duális erőter” – vagyis a két nagy politikai tömb váltakozó kormányzása helyett stabil, hosszú távon kormányzóképes, nagy párt által dominált centrális erőter kialakítására van szükség. Egy ilyen struktúra szerinte képes lenne a nemzeti ügyeket megfogalmazni és képviselni anélkül, hogy állandó, megosztó vitákba bonyolódna. Gyakorlatilag a demokratikus intézmények, a fékek és ellensúlyok rendszerének, vagyis a plurális demokrácia felszámolásának vízióját festette fel.

Amikor Magyar Péter arról beszél, hogy ő is hasonló rendszer kialakítását képzelel el az általa célként tételezett kétharmados többséggel, akkor ez eléggé fontos bejelentés ahhoz, hogy az önmagát függetlennek tekintő média beszámoljon róla közönségének. Ez azonban tapasztalataim szerint nem történt meg, amit én megmagyarázhatatlannak tartok. Hiszen még csak azt sem lehet majd mondani, hogy nem szólt előre.

Hasonlóan „visszafogottan” interpretálta a független média Magyar-nak azt a bejelentését is, melyben azzal fenyegette meg a sajtót, hogy a „Tisza-kormány bűncselekménnyé nyilvánítja az ilyen és ehhez hasonló hamisításokat és a függetlenné váló Médiahatóságot felhatalmazzuk, hogy bezárassa az ezeket közlő médiumokat”. Ilyenkor kérdezi meg Pelikán elvtárs, hogy ez itt még a vádbeszéd vagy már az ítélet. Mindezt pedig azért, mert egy fideszes troll egy képen a Magyar kezében lévő magyar zászlót ukránra cserélte. És per-

sze nem az a probléma, hogy a Tisza elnöke ezen felháborodik, hiszen mi sem áll távolabb tőle, mint Ukrajna támogatása, hanem hogy azonmód ítéletet is hirdet egy személyben, a leendő Tisza-kormány nevében. Én pedig elképzelem, hogy micsoda cikizés, kioktatás, gúnyáradat öntötte volna el a független média orgánumait, ha ilyen kijelentést mondjuk az MSZP vagy a DK elnöke tesz.

Nem osztotta meg velünk a független média azt sem, hogy a Tisza-szigeteket a pártközpont arról tájékoztatta, hogy például Juhász Pétert vagy Magyar Bálintot nem szabad meghívni tiszás rendezvényekre. Pedig Juhász Péter ezt világosan és egyértelműen elmondta podkesztjében, és gondolom, nem én vagyok az egyetlen, aki ezt hallotta.

Ahogy nem számoltak be arról sem, hogy nagy nehezen sikerült megszerezni a Tisza Párt alapszabályát, amiből érdekes dolgok derülnek ki a párt működéséről. Önmagában az is furcsa, hogy a legnagyobb ellenzéki pártnak, amely a hatalom egyedüli megszerzésére törekszik, az alapszabálya nem nyilvános, és csak bonyolult procedúra után lehet hozzájutni az Egri Törvényszék irattárában. Ez egyetlen más hazai párttal sem fordult elő az elmúlt 35 évben. Elolvasva a szabályzatot azonban jobban megérthetjük, hogy miért nem szánták készítői a nyilvánosságnak. Ebből ugyanis nemcsak egy brutálisan centralizált működési struktúra bontakozik ki, hanem az is, hogy a párt pénzügyeihez kizárólag Magyar Péternek van önálló hozzáférési joga. Egyedül dönthet minden pénzügyi tranzakcióról. És az is kiderül, hogy miközben az alapszabály szerint a Tisza-szigeteknek semmilyen intéz-

ményes kötődésük nincs a párthoz, mégis kizárólag a párt vezetésének jóváhagyásával nyilatkozhatnak.

És a Tisza Párt elnöke azonnal büntet is, ha mégis számára kellemetlen információ jelenik meg valahol az ellenzéki sajtóban. Amikor pl. a 444 megírta, hogy a párt fő rendezvény-szerzője súlyosan érintett egy fideszes korrupciós ügyben, Magyar és követői nemcsak azonnal lehazugozták és szidalmazták a portált, hanem a párt elnöke hosszú időn keresztül nem válaszolt a 444 újságíróinak kérdésére. Talán ezért történt, hogy ez a hír azonnal teljesen el is tűnt a nyilvánosságból.

Az eddig elmondottaknak nemcsak az a következménye, hogy a legnagyobb ellenzéki párttal kapcsolatban

folyamatosan cenzúrázza önmagát a függetlennek mondott média, hanem az is, hogy a baloldali és liberális kis-pártok lényegében eltűntek a nyilvánosságból, vagy ha be is kerülnek, akkor esetenként rajtuk gyakorolja a sajtó elfojtott kritikus feladatát. Ami persze teljesen rendjén való lenne, ha ugyanilyen attitűddel kezelnék a legnagyobb ellenzéki pártot is. Így viszont az a torz helyzet alakul ki, ami egyébként – a dolgok jelenlegi állása szerint – 2026 után a parlamentben is várható, hogy a baloldali és liberális szellemiség intézményes képviselése nélkül marad a nyilvánosságban is. Márpedig így elképzelhetetlen liberális demokrácia és demokratikus nyilvánosság. És ez hatalmas felelősségét ró a független médiára.

### Szerzőink könyvei

